

Rynek łososi pod wpływem COVID-19

Surowce rolne:

- Zboża:** Zasięg suszy rolniczej w Polsce w kwietniu i maju dla zbóż był większy niż w 2019. Majowe opady w dużym stopniu zmniejszyły jednak problem, co pozwala na poprawę oczekiwań dotyczących zbiorów w 2020. Wciąż utrzymuje się wysoki eksport pszenicy z Polski. Możliwe jednak wyhamowanie w kolejnych tygodniach z uwagi na barierę podażową.
 - Mleko:** Wyniki finansowe w przetwórstwie mleka poprawiły się w 1q20. W 2q20 sytuacja może pogorszyć się pod wpływem spadku cen produktów mleczarskich. W maju indeks cen produktów mleczarskich FAO zmalał o 19,6% r/r. W 1q20 wzrastał eksport mleczarski z Polski napędzany większą sprzedażą serów i serwatki.
 - Mięso:** Nierównowaga na rynku wieprzowiny w USA. Problemy ubojni przekładają się na mniejszą produkcję mięsa, powodując wzrost cen detalicznych i spadek cen skupu świń. W 1q20 wzrósł polski eksport mięsa wołowego.
 - Owoce i warzywa:** Wysoki popyt na jabłka skutkuje silnym wzrostem cen tych owoców. Ceny truskawek utrzymują się na wyższym poziomie niż przed rokiem. Skala wzrostu cen w przetwórstwie jest niższa niż na rynku truskawek deserowych.
- ### Otoczenie rolnictwa:
- Światowy rynek łososi znajduje się pod wpływem negatywnego oddziaływania COVID-19.

Ceny netto wybranych produktów rolnych w kwietniu 2020

	Cena		Zmiana %	
	IV. 2020	m/m	r/r	
pszenica (zł/t)	801,50	7,9	0,2	
kukurydza (zł/t)	713,70	4,8	-3,1	
rzepak (zł/t)	1 707,00	0,7	6,1	
kurczęta (zł/kg)	3,04	-11,3	-12,6	
trzoda chlewna (zł/kg)	6,08	-3,2	6,3	
mleko (zł/hl)	132,89	-2,9	-2,2	
jabłka (zł/kg)	2,12	30,9	182,7	

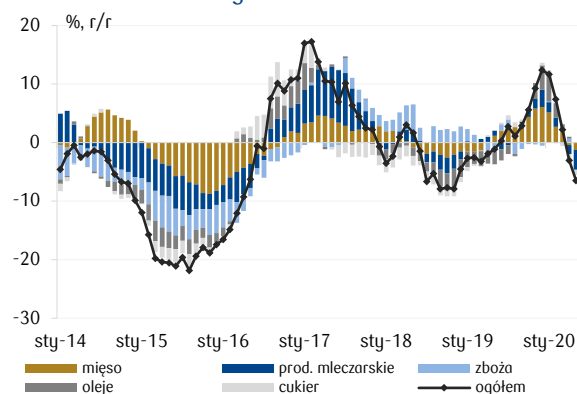
źródło: GUS, MRiRW, IERIGŻ-PIB, PKO Bank Polski

Departament Analiz Ekonomicznych

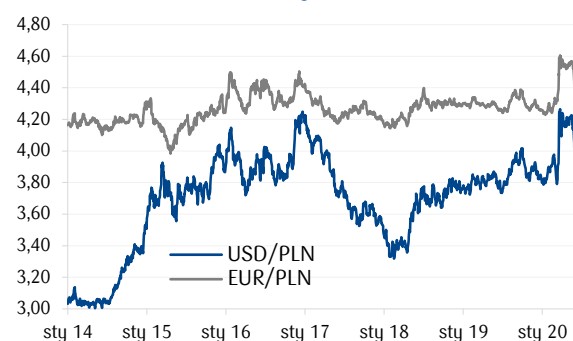
Zespół Analiz Sektorowych
analizy.sektorowe@pkobp.pl

Mariusz Dziwulski
 tel. 22 521 81 88

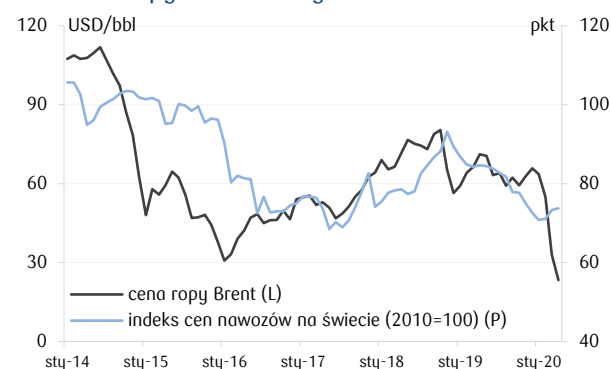
Indeks cen żywności FAO - struktura

Kursy walut

Cena ropy vs światowy indeks cen nawozów

Źródło: FAO, NBP, Bank Światowy, PKO Bank Polski

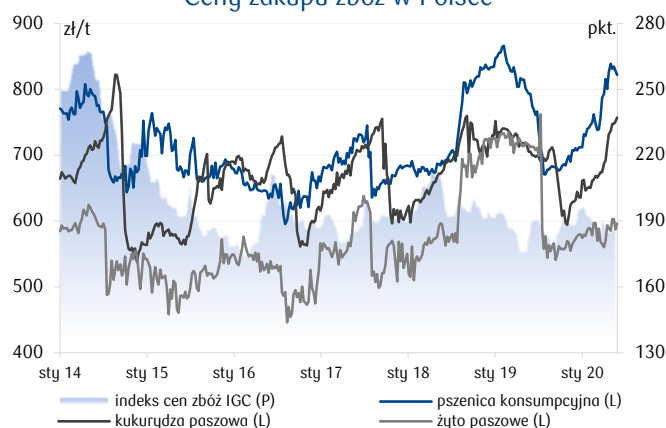
Małe problem suszy w przypadku zbóż

- W drugim w 2020 raporcie IUNG dot. okresu 1 kwietnia – 31 maja, stwierdzono ryzyko występowania suszy rolniczej w przypadku zbóż jarych na powierzchni 8,5% gruntów ornych w kraju, a w przypadku zbóż ozimych na powierzchni 5,3%. Największa susza wystąpiła w województwie lubuskim (63% w przypadku zbóż jarych i 43% w przypadku ozimych) oraz wielkopolskim (odpowiednio 37% i 24%). Zasięg suszy rolniczej jest większy niż w analogicznym okresie przed rokiem (por. wykres), choć mniejszy niż w 2018. Niemniej, tendencje w przebiegu tegorocznej suszy będą prawdopodobnie odmienne.
- Maj przyniósł poprawę uwilgotnienia gleb w kraju i korzystnie wpłynął na vegetację zbóż po niekorzystnym pod tym względem kwietniu (GUS) – zasięg suszy rolniczej zmalał w odniesieniu do pierwszego raportu IUNG. W kolejnych okresach raportowania skala suszy może zmniejszać się, a oczekiwania dot. plonowania zbóż w kraju poprawiać się. W ub. roku problem suszy nasilał się w kolejnych tygodniach maja i czerwca. W kierunku wzrostu krajowych zbiorów zbóż w 2020 oddziaływać będzie zwiększona powierzchnia zasiewów (+2,5% r/r w przypadku oziminy i +1,7% r/r w przypadku zbóż jarych) oraz dobre przezimowanie zbóż (GUS).

Wciąż wysoki eksport pszenicy z Polski

- Z danych KE wynika, że eksport pszenicy z Polski w maju utrzymywał się na wysokim poziomie, przy malejącej dynamice unijnego eksportu (por. wykres). Według danych KE od 1 lipca'19 do maja'20 eksport pszenicy z Polski na rynki pozaunijne wzrósł 2,8-krotnie. Tym samym udział Polski w eksporcie Wspólnoty poza UE w okresie 27 kwietnia – 25 maja wyniósł aż 33%. Można szacować, że od początku sez. 2019/20 (11 mies.) z Polski wyeksportowano ponad 3,7 mln t pszenicy. Wysoki eksport zbóż był motorem napędowym polskiego eksportu rolno-spożywczego w 1q20 – jego wkład w dynamikę sprzedaży zagranicznej żywności i zwierząt żywych (+8,6% r/r) wyniósł 4,9 pp.
- Koniec sez. może przynieść spowolnienie polskiego eksportu z uwagi na wyczerpujący się potencjał eksportowy (niski poziom zapasów na początku sez. 2019/20 przy relatywnie niskich zbiorach) oraz zmiany na rynkach walutowych (osłabienie USD do PLN w drugiej połowie maja).

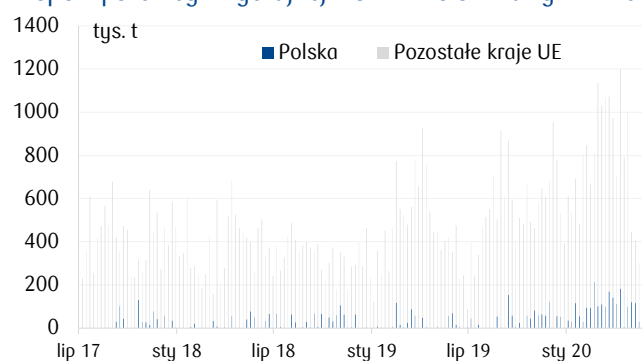
Ceny zakupu zbóż w Polsce

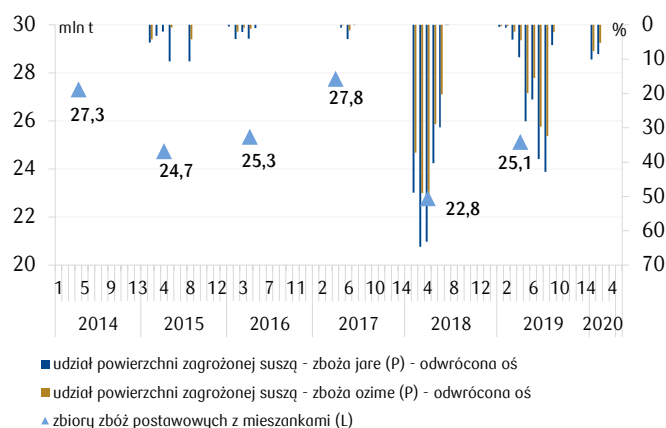
Ceny kontraktów terminowych na pszenicę i rzepak Euronext-MATIF – kontrakt najbliższy

Eksport pszenicy zwyczajnej z UE i z Polski na rynki trzecie

Zasięg suszy rolniczej vs zbiory zbóż w Polsce

Źródło: MRiRW, GUS, Datastream, IGC, KE, IUNG, PKO Bank Polski

Wyniki finansowe branży mleczarskiej

- Z danych GUS (PONT Info) wynika, że przychody w branży przetwórstwa mleka (dane dla firm powyżej 49 pracujących) w 1q20 rosły dynamicznie (+6,7% r/r), czemu sprzyjał wzrost cen większości produktów mleczarskich, m.in. silne podwyżki cen mleka w proszku – odtłuszczonego (+49,5% r/r) i pełnego (+6,9% r/r) oraz serów (Edamski +6,8% r/r i Gouda +7,8% r/r), a także większa sprzedaż eksportowa. Przy wolniejszym wzroście kosztów, wynikającym głównie ze spadków cen skupu mleka (-1,3% r/r w 1q20 wg GUS), rentowność branży poprawiła się. Stopa zysku netto wzrosła do 4,8% wobec 1,8% w 1q19. W 2q20 wyniki mleczarń mogą jednak pogorszyć się wskutek wyhamowania dynamiki cen przetworów, spowodowanego pośrednimi efektami pandemii COVID-19.

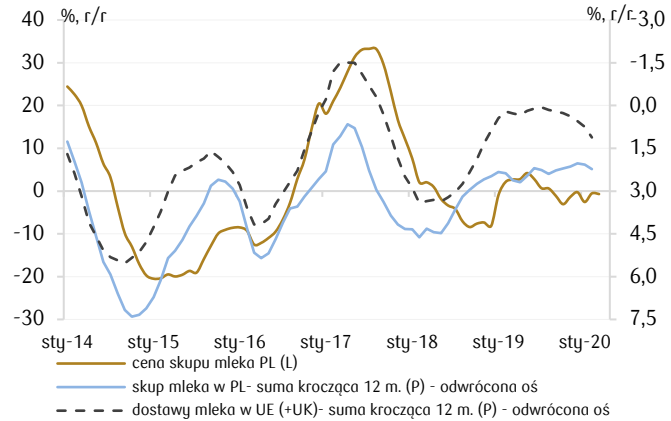
Większy eksport produktów mleczarskich

- Mimo negatywnego oddziaływania koronawirusa, krajowy eksport mleczarski (CN4010-06) w 1q20 wykazywał wciąż tendencję wzrostową – według MRiRW zwiększył się o 1,7% r/r, do 541 mln EUR. W marcu dynamika nawet przyspieszyła do +2,1% r/r.
- Wzrost sprzedaży zagranicznej w 1q20 w przypadku Polski był przede wszystkim wynikiem większego eksportu serów (+5,0% r/r) oraz serwatki (+7,5% r/r), spowodowanego wysokim zapotrzebowaniem na rynkach pozaunijnych. Z danych Eurostatu wynika, że w marcu aż 6,4-krotnie (3,6-krotny wzrost w 1q20) zwiększyła się sprzedaż serwatki do Chin – wolumen 5,6 tys. t stanowił rekord eksportu dla pojedynczego miesiąca w przypadku sprzedaży do tego kraju.
- Niekorzystne efekty pandemii dla rynku mleczarskiego (spadek cen) wynikają z mniejszego popytu w krajach UE – w 1q20 wartość polskiego eksportu przetworów z mleka na rynek UE-27 i Wlk. Brytanii łącznie zmalała o 22% r/r. O 23% r/r (-42% r/r w ujęciu wolumenowym) zmniejszyła się sprzedaż mleka i śmietany zagęszczonych (w tym proszków mlecznych), a o 30% r/r masła (-18% r/r wolumenowo). Możliwe, że spadki te nasiliły się w 2q20 z uwagi na niższą dynamikę cen przetworów (por. wykres), choć zmiany na rynkach walutowych (słabszy PLN) są czynnikiem sprzyjającym eksportowi.

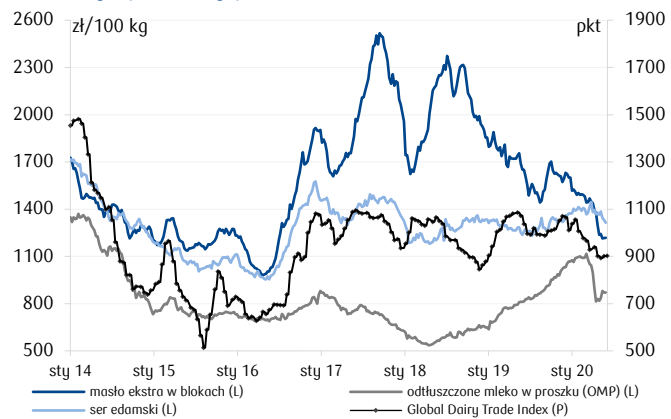
Spadek cen produktów mleczarskich na świecie

- Indeks cen produktów mleczarskich FAO w maju obniżył się o 7,3% w relacji do kwietnia do 181,8 pkt, co oznaczało spadek o 19,6% r/r. Wg FAO największy wpływ na spadek miały obniżające się ceny masła. Spadek notowań masła w UE (-29,4% r/r w maju vs -27,8% r/r w kwietniu), oprócz negatywnego oddziaływania COVID-19, spowodowany jest w dużej mierze zwiększającą się unijną produkcją. Według danych KE w marcu w EU-27 wyprodukowano 195,6 tys. t masła, co stanowiło rekordowy wolumen dla pojedynczego miesiąca (+6,2% r/r).

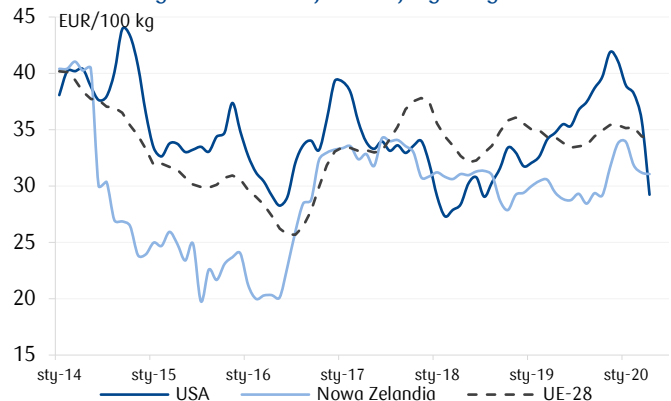
Zmiany w skupie mleka w Polsce i UE

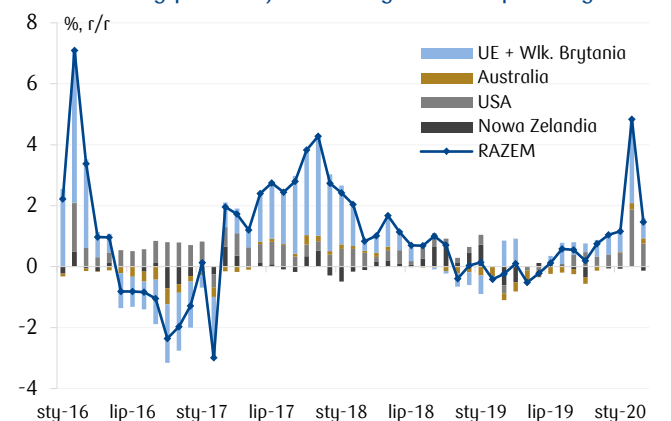
Ceny sprzedaży przetworów mleczarskich w Polsce

Ceny mleka na najważniejszych rynkach

Zmiany produkcji mleka - główni eksporterzy

Źródło: GUS, MRiRW, KE, CLAL, PKO Bank Polski

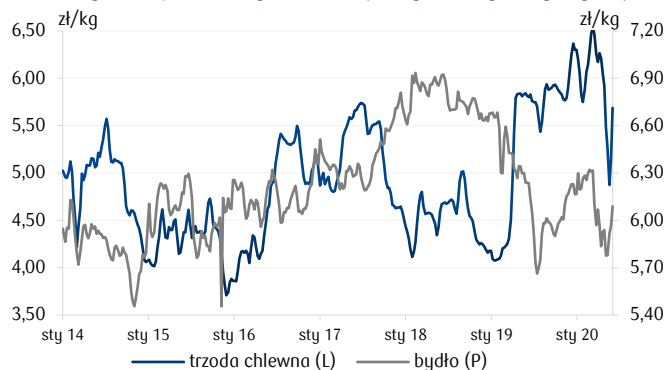
Mniejsza produkcja mięsa wieprzowego w USA

- Amerykańska produkcja wieprzowiny w kwietniu (za USDA) zmniejszyła się o 10% r/r, po ok. 12-proc. wzroście w marcu. Problemy przetwórstwa mięsnego w USA, związane z koronawirusem w zakładach ubojowych (zaburzony łańcuch dostaw), spowodowały z jednej strony spadki cen skupu trzody chlewnej, z drugiej strony podwyżki cen detalicznych mięsa wieprzowego w tym kraju. Według USDA w kwietniu mięso wieprzowe w detalu zdrożało o 2,8% r/r, natomiast ceny świń w USA (CWE) w kwietniu obniżyły się o ~50%. W maju spadek cen świń pogłębił się do -53% r/r.
- Zmniejszony wolumen produkcji nie spowodował istotnego wyhamowania tempa wzrostu amerykańskiego eksportu wieprzowiny. Z danych USDA wynika, że w kwietniu i maju (1-21 maja, dane tygodniowe) wzrósł odpowiednio 28 r/r i 49% r/r. Istotnie wzrastał amerykański eksport do Chin (+382% r/r i +261% r/r), co świadczy o utrzymaniu wysokiego popytu na mięso w tym kraju.
- Rynek trzody w Chinach wciąż znajduje się pod negatywnym oddziaływaniem ASF. Z doniesień Reuters wynika, że chiński import wieprzowiny w kwietniu zwiększył się o 170% r/r, do rekordowego poziomu 400 tys. t. Od początku roku Chiny zaimportowały 1,35 mln t wieprzowiny (+170% r/r).
- W warunkach światowej pandemii koronawirusa popyt w Chinach może przełożyć się na większy import mięsa z Europy. Notowane wzrosty cen wieprzowiny w USA oraz nasilenie konfliktu na linii USA-Chiny osłabić mogą w kolejnych miesiącach zakupy na rynku amerykańskim. Możliwe jest również obniżenie dynamiki brazylijskiego eksportu wieprzowiny z uwagi na pojawiające się ogniska COVID-19 w brazylijskich zakładach mięsnych, które stanowią zagrożenie dla produkcji mięsa w tym kraju. Przy powolnym odmrażaniu sektora HoReCa prawdopodobieństwo utrzymania wysokich cen świń (po spadkach kwietniu i maju) wzrasta, niemniej gorsza sytuacja ekonomiczna konsumentów może oddziaływać w kierunku spadku konsumpcji mięsa czerwonego w UE.

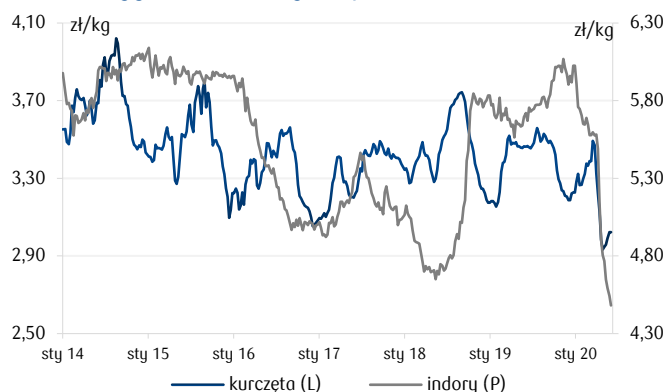
Eksport wołowiny wzrósł w 1q20

- Sprzedaż zagraniczna mięsa wołowego (mrożonego i świeżego) w 1q20 z Polski w ujęciu wolumenowym wzrosła o 5,3%, na co miała wpływ wysoka sprzedaż zagraniczna w styczniu i lutym. W marcu jednak nastąpił spadek eksportu o 6,1% r/r pod wpływem, spowodowanego koronawirusem, ograniczenia sprzedaży do Włoch (aż o 30% r/r) oraz Hiszpanii (-13% r/r). Utrzymało się jednak silne tempo sprzedaży wołowiny do Niemiec (+12,5 r/r), Niderlandów (+21,7% r/r) czy też Wlk. Brytanii (+33,3% r/r), które w dużej mierze niwelowało straty wynikające ze spadku eksportu na południe Europy. Z uwagi na słabszy popyt ceny bydła utrzymują się na niskim poziomie – w maju według MRiRW były niższe o 5,8% r/r, choć w końcówce maja przeciętne ceny wzrosły do poziomu powyżej 6zł/kg (wg MRiRW) – najwyższego od marca'20.

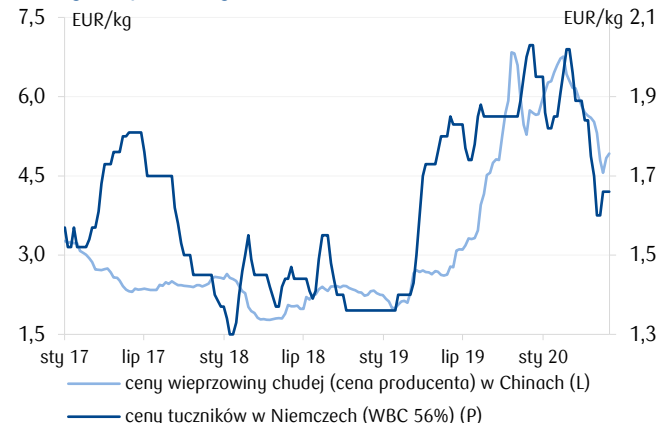
Ceny zakupu trzody chlewnej i bydła wg wagi żywej

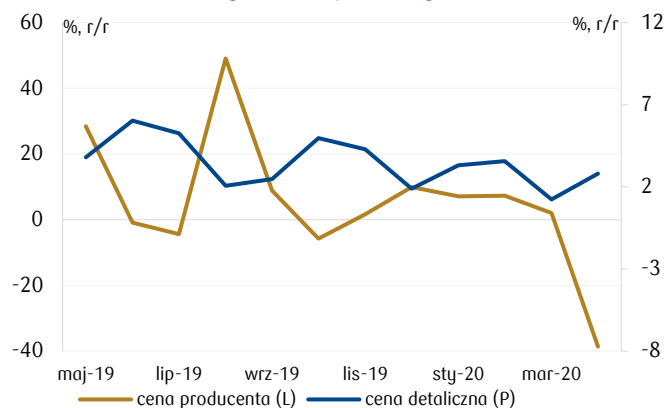
Tygodniowe ceny skupu drobiu w Polsce

Ceny wieprzowiny w Chinach i tuczników w Niemczech

Zmiany cen wieprzowiny w USA

Źródło: MRiRW, pfsc.agri.cn, USDA, PKO Bank Polski

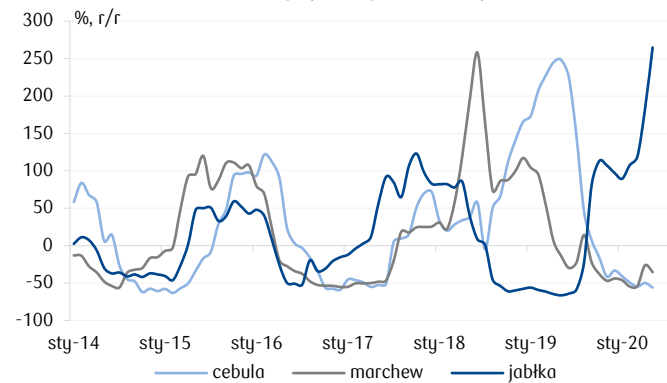
Wysoki popyt na jabłka

- Według WAPA zapasy jabłek w Polsce na początku maja zmalały o blisko 60% r/r, do 163 tys. t wobec spadku o 50,5% r/r. Oznaczało to najniższy poziom od 2011, kiedy zapasy znalazły się pod negatywnym wpływem spadku zbiorów w 2010 (znaczące straty przymrozkowe). W kwietniu upłynniono 50,5% jabłek znajdujących się w chłodniach na początku tego miesiąca (-166 tys. t m/m vs 143 tys. t m/m w marcu). Co więcej, szybkie tempo sprzedaży obserwowano również w innych krajach, m.in. we Włoszech, Francji czy też Holandii.
- Przyczyniło się to do wzrostu dynamiki cen jabłek w maju (+265% r/r wobec +183% w kwietniu). Nie bez znaczenia dla podwyżek cen mogły pozostać informacje o stratach przymrozkowych we Włoszech, czy też na Węgrzech. Według oceny GUS, również w Polsce w połowie maja wystąpiły przymrozki, które spowodowały uszkodzenia w uprawach brzoskwiń, moreli, czereśni, wiśni oraz jabłoni, co może być istotnym czynnikiem dla kształtowania się cen jabłek w 2h20. Kierunek zmian cen będzie jednak uzależniony od skali ww. strat, które nie muszą być większe niż w 2019. W wyniku przymrozków ubiegłoroczne zbiory jabłek w Polsce zmalały o 23% r/r.

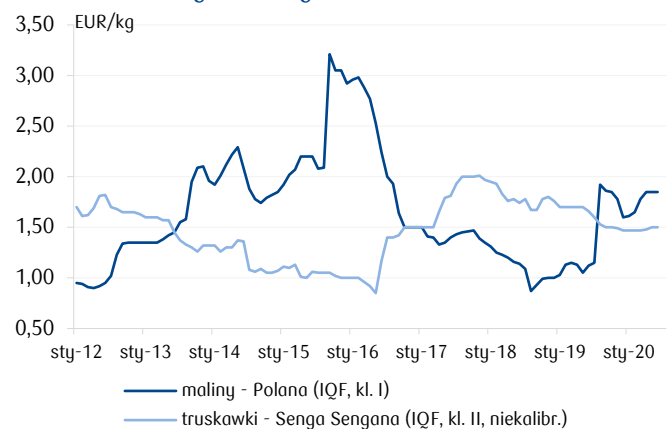
Wyższe ceny truskawek

- Opóźnione zbiory z uwagi na niskie temperatury, spowodowały, że przeciętne ceny krajowych truskawek na rynkach hurtowych w maju były zdecydowanie (+76% r/r) wyższe niż przed rokiem. Dodatkowymi czynnikami były: niedobór pracowników, susza oraz straty przymrozkowe. W kierunku wzrostów oddziaływały również wysokie ceny truskawek z importu (Hiszpania). Wzrastająca podaż truskawek polowych przełożyła się na obniżenie dynamiki cen do ok. +40% r/r na początku czerwca. Ceny truskawek do przetwórstwa na początku sezonu skupowego również były wyższe niż przed rokiem, niemniej, skala wzrostu była zdecydowanie mniejsza niż w przypadku owoców deserowych. Według MRiRW w przypadku truskawek z szypułką (na sok) ceny wzrosły o niespełna 2% r/r (2,60 zł/kg, cena loco zakład, dane dla 2-3 czerwca) a truskawek bez szypułki (do mrożenia) o 4,2% r/r (4,45 zł/kg). Ceny nie należą jednak do rekordowych – wyższe były w 2017 i 2018.
- Czynnikiem oddziałującym w kierunku spadku truskawek do przetwórstwa może być częściowo niższy popyt z uwagi na COVID-19, ale także zwiększająca się konkurencja na rynkach światowych skutkująca niską dynamiką cen mrożonek. Według danych IEG Vu Egipt (największy eksporter na świecie) w okresie marzec'19-luty'20 wyeksportował blisko 259 tys. t mrożonych truskawek, tj. 2-krotnie więcej niż przed rokiem, w tym na rynek unijny o 13,7% więcej (za Eurostat) przy spadku polskiego eksportu w analogicznym okresie o 6,3% r/r (-9,7% r/r do UE).

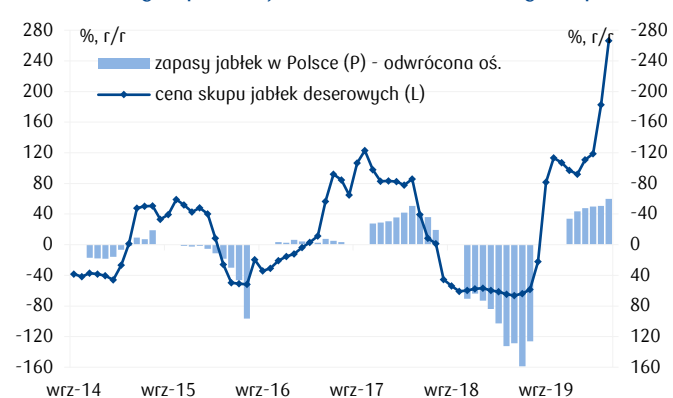
Dynamika krajowych cen skupu owoców i warzyw do konsumpcji bezpośredniej

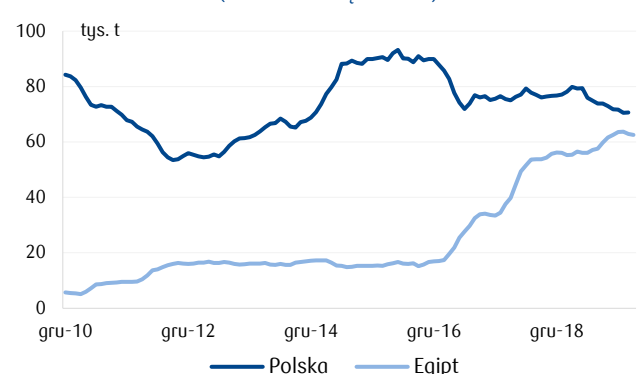
Ceny mrożonych owoców z Polski

Zmiany zapasów jabłek w Polsce vs ceny skupu

Unijny import mrożonych truskawek z Egiptu i Polski (suma krocząca 12m)

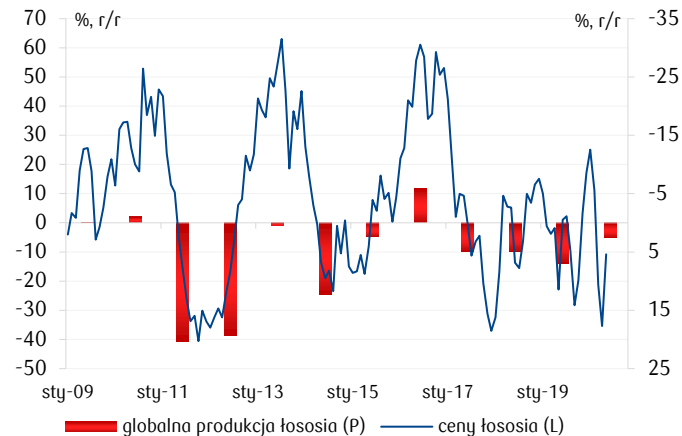

Źródło: ZEO IERiGŻ-PIB, MRiRW, IEG Vu, WAPA, Eurostat, PKO Bank Polski

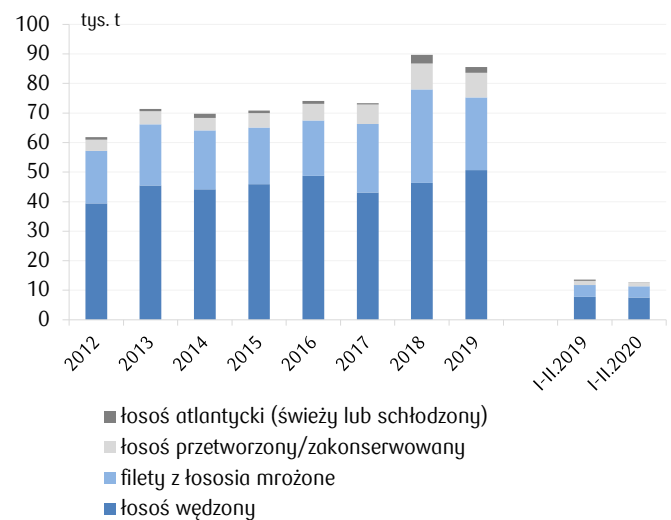
Rynek łososi pod presją COVID-19

- Po wzrostach odnotowanych w 2019 i na początku 2020 ceny łososa atlantyckiego odnotowały znaczące spadki w kwietniu (-35% r/r) i maju (-11% r/r). Wynikały one ze znaczącego zmniejszenia popytu na świecie, będącego skutkiem pandemii COVID-19.
- Według Statistisk sentralbyrå (norweski urząd statystyczny) norweski eksport łososa (CN 030214) w kwietniu zmniejszył się o 6,4% r/r po spadku o 0,3% r/r w 1q20. Największe obniżki odnotowano w sprzedaży do Włoch (-36,9% r/r; eksport istotnie malał już od lutego) Wlk. Brytanii (-10,3% r/r vs +21,4% r/r w 1q20) i Francji (-16,9% r/r vs +6,5% r/r w 1q20). Aż o 62,9% r/r zmalała kwietniowa sprzedaż do USA. Skala dynamiki eksportu wg krajów sugeruje istotne oddziaływanie pandemii COVID-19 na rynek łososa. Lockdown w sektorze HoReCa, który zagospodarowywał znaczącą część produkcji łososi hodowlanych, znacząco ograniczył zakupy wśród głównych importerów. FAO szacuje spadek popytu z tego tytułu o co najmniej 15%. Co więcej, pogorszenie sytuacji ekonomicznej konsumentów oraz niepewność na rynku pracy ograniczają zakupy przez gospodarstwa domowe (relatywnie wysoka dochodowa elastyczność popytu). Warto jednak odnotować, że w kwietniu wzrosła norweska sprzedaż łososi świeżych i schłodzonych do Chin (aż o 92% r/r) po znaczącym spadku w 1q20 (-39,7% r/r), co wynikało z odmrażania chińskiej gospodarki i odbudowy łańcuchów dostaw po wybuchu pandemii COVID-19 w tym kraju.
- Sprzedaż do Polski (największy odbiorca łososi świeżych z Norwegii) wciąż notowała wzrosty, co jednak wiąże się z istotnym udziałem przetwórstwa w zakupach z Norwegii. Spadki popytu mogą odbić się jednak negatywnie na polskim eksporcie przetworów z łososa. Z dostępnych danych Eurostatu wynika, że w styczniu i lutym eksport łososi wędzonych z Polski spadł o 2,7% r/r wobec wzrostu o 9,5% r/r w 2019, a spadek dotyczył głównie Włoch (-17% r/r) i Francji (-33% r/r).
- Mimo zawirowań na rynku, widać pewne oznaki jego stabilizacji. Koniec maja przyniósł już wzrost dynamiki cen łososi powyżej 0. W kierunku wzrostów oddziałuje mniejsza dynamika produkcji oraz rosnące koszty hodowli w Norwegii. FAO ocenia, że światowa produkcja łososi w 2020 wzrosnąć może o 2-3% r/r wobec wzrostu o ok 7% r/r w 2019. Wyższej produkcji oczekuje się głównie w Chile (+5% r/r), w Norwegii będącej globalnym liderem w produkcji łososi hodowlanych wzrost może być mniejszy (+2% r/r).

Zmiany cen łososi vs zmiany światowej produkcji

Polski eksport przetworów z łososa

Źródło: ZEO IERIGŻ-PIB, MRiRW, IEG Vu, GUS, bronsize.com.pl, PKO Bank Polski

Departament Analiz Ekonomicznych

PKO Bank Polski SA
ul. Puławska 15, 02-515 Warszawa
t: 22 521 80 84
f: 22 521 88 87
email: DAE@pkobp.pl

Główny Ekonomista, Dyrektor Departamentu

Piotr Bujak piotr.bujak@pkobp.pl 22 521 80 84

Zespół Analiz Sektorowych

analizy.sektorowe@pkobp.pl 22 521 81 22

dr Agnieszka Grabowiecka-Łaszek	agnieszka.grabowiecka-laszek@pkobp.pl	22 521 81 22
dr Mariusz Dziwulski	mariusz.dziwulski@pkobp.pl	22 521 81 88
Michał Koleśnikow	michal.kolesnikow@pkobp.pl	22 521 81 23
Piotr Krzysztofik	piotr.krzysztofik@pkobp.pl	22 521 81 25
Wojciech Matysiak	wojciech.matysiak@pkobp.pl	22 521 51 80
Katarzyna Piętka-Kosińska	katarzyna.pietka-kosinska@pkobp.pl	22 521 65 15
Filip Romanowski	filip.romanowski@pkobp.pl	22 521 87 39
Anna Senderowicz	anna.senderowicz@pkobp.pl	22 521 81 24

Zespół Analiz Makroekonomicznych

analizy.makro@pkobp.pl 22 521 67 97

Marta Petka-Zagajewska	marta.petka-zagajewska@pkobp.pl	22 521 67 97
dr Marcin Czaplicki, CFA	marcin.czaplicki@pkobp.pl	22 521 54 50
Urszula Kryńska	urszula.krynska@pkobp.pl	22 521 51 32
dr Michał Rot	michal.rot@pkobp.pl	22 580 34 22

Zespół Analiz Nieruchomości

Marcin Morawiecki marcin.morawiecki@pkobp.pl 22 521 72 24

Informacje i zastrzeżenia:

Niniejszy materiał „Materiał” ma charakter wyłącznie informacyjny oraz nie stanowi oferty w rozumieniu ustawy - Kodeks cywilny, ani rekomendacji do zawarcia transakcji kupna, sprzedaży lub innego rodzaju przeniesienia któregośkolwiek instrumentu finansowego. Bank dołożył wszelkich racjonalnych i niezbędnych starań, aby informacje zamieszczone w Materiale były rzetelne oraz oparte na wiarygodnych źródłach.

Informacje zawarte w Materiale nie mogą być traktowane jako propozycja nabycia którychkolwiek instrumentów finansowych, usługa doradztwa inwestycyjnego lub podatkowego ani jako forma świadczenia pomocy prawnej. Prognozy oraz dane zawarte w Materiale nie stanowią zapewnienia uzyskania określonych wyników jakichkolwiek transakcji finansowych ani przyszłych cen którychkolwiek instrumentów finansowych.

Materiał nie stanowi badania inwestycyjnego ani publikacji handlowej w rozumieniu Rozporządzenia Delegowanego Komisji UE 2017/565 z dnia 25 kwietnia 2016 r. uzupełniającego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE w odniesieniu do wymogów organizacyjnych i warunków prowadzenia działalności przez firmy inwestycyjne oraz pojęć zdefiniowanych na potrzeby tej dyrektywy.

Bank i jego spółki podmioty zależne oraz pracownicy tych podmiotów mogą być zainteresowani zawarciem lub być stroną transakcji finansowych, w tym zawartych na instrumentach finansowych, których wynik jest uzależniony od czynników danych i informacji wymienionych w Materiałach.

Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie, ul. Puławska 15, 02-515 Warszawa, wpisana do rejestru przedsiębiorców prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego numer KRS 0000026438, NIP: 525-000-77-38, REGON: 016298263; kapitał zakładowy kapitał wpłacony 1 250 000 000 zł.